

תת"ע 5035/06/14 - מדינת ישראל נגד וויסמן ולנטין

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 5035-06-14 מדינת ישראל נ' ולנטין
בפני כבוד השופט נאיל מהנא

בעניין: מדינת ישראל באמצעות לשכת תביעות
תעבורה י-ם ע"י ב"כ עו"ד ניצן בלולו

המאשימה

נגד

וויסמן ולנטין ע"י ב"כ עו"ד מיכל שריקי ועו"ד
יוני שניאור

הנאשם

הכרעת דין

האשמה ומהלך הדיון:

1. על פי המתואר בכתב האישום, בתאריך 22.03.14 בשעה 17:10, נהג הנאשם ברכב ונסע ביציאה ממתחם מסיבת טבע לכביש 578, וזאת בהיותו שיכור.
2. הנאשם נעצר לבדיקה שגרתית, ביציאה מהמתחם בו נערכה המסיבה, במהלכה בוצעה לו בדיקה באמצעות נשיפון לפיה התקבלה אינדיקציה כי הוא שיכור. משכך, התבקש הנאשם ליתן דגימת דם לשם בדיקה אם מצוי בגופו אלכוהול אולם הוא סירב לעשות כן.
3. בסיומו של האירוע, נטלו השוטרים את רישיון הנהיגה של הנאשם ומסרו לו זימון לשימוע בפני קצין לצורך החלטה בדבר פסילת רישיונו פסילה מינהלית וכן החלטה בדבר איסור מנהלי על שימוש ברכב.

התשובה לאישום

4. הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום. לטענתו, הוא לא נהג ברכב בהיותו שיכור ולא סירב להיבדק. בנוסף, טען הנאשם כי, קיימים כשלים ראיתיים לעניין לוח הזמנים הנדרש.
5. משכך קבעתי את התיק לפניי לשמיעת הראיות.

הראיות

עמוד 1

6. מטעם התביעה העיד השוטר **רס"ר אופיר גריף (להלן: "השוטר")**, אשר עצר את רכבו של הנאשם, ביצע לו בדיקת נשיפון ולאחר שהתקבלה אינדיקציה ראשונית כי הוא שיכור העבירו לבוחן לצורך נטילת דגימה. שוטר זה ערך את ההזמנה לדין (ת/1), וכן מילא שני טפסים האחד בדבר נטילת רישיון נהיגה (ת/2) והשני בדבר נטילת רישיון רכב (ת/3). שני טפסים אלה נמסרו לנאשם בסיום האירוע;

בנוסף העיד מטעם המאשימה הבוחן **רס"מ אייל כהן (להלן: "הבוחן")**, אשר ערך דין וחשבון בדבר אכיפת איסור נהיגה בשכרות (ת/4) ודרש ממנו ליתן דגימת דם.

7. מטעם הנאשם העיד **הנאשם בעצמו**.

דין

הדרישה למתן דגימת דם

8. אין מחלוקת כי הנאשם נדרש לבצע בדיקת דם. השאלה שלפנינו היא מדוע בחרו השוטרים בביצוע בדיקת דם דווקא ולא בסוג אחר של בדיקה כגון בדיקה ינשוף ומהי חוקיות דרישה זו בנסיבות דנן.

9. סעיף 64ב(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**") קובע, כדלקמן:

"שוטר רשאי לדרוש מנוהג רכב או מממונה על הרכב, שהיה מעורב בתאונת דרכים או שיש לשוטר חשד סביר כי הוא שיכור, לתת לו דגימת שתן או דגימת דם לשם בדיקה אם מצוי בגופו אלכוהול ובאיזה ריכוז, או אם מצוי בגופו סם מסוכן או תוצרי חילוף חומרים של סם מסוכן; שוטר רשאי להורות על נטילה של דגימת דם כאמור בסעיף קטן זה גם מנוהג רכב או מממונה על הרכב שהוא מחוסר הכרה, ולא יחולו לענין זה הוראות סעיף קטן (ב2)".

10. תקנה 169ג(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**") קובעת, כדלקמן:

"היה לשוטר חשד סביר כי נוהג רכב או הממונה על רכב הוא שיכור, רשאי השוטר לדרוש ממנו להיבדק בדיקת נשיפה או למסור דוגמה של דם או של שתן לבדיקת מעבדה או לדרוש ביצוע של הבדיקות כאמור בפרק זה, כולן או חלקן".

11. תקנה 196ה (ב) לתקנות התעבורה קובעת, כי:

"שוטר רשאי לדרוש מנבדק בדיקת מעבדה לדוגמה של דם אף אם לא בוצעה מכל סיבה שהיא בדיקת נשיפה".

12. המסקנה המתבקשת מלשון פקודת התעבורה והתקנות היא שקודם לדרישה של שוטר מחשוד ליתן דגימת דם צריך להתקיים יסוד סביר לחשד כי הנהג שיכור.

נשאלת השאלה האם התקיימה דרישת החשד הסביר בענייננו לפיה ביקש השוטר מהנאשם ליתן לו דגימת דם.

חשד סביר

13. אין מחלוקת כי השוטרים ביצעו מחסום ביציאה ממתחם בו נערכה מסיבת טבע על מנת לאתר נהגים החשודים בנהיגה בשכרות. רכבו של הנאשם נעצר לבדיקה אקראית בעת היציאה מהמתחם.
14. מנסיבות המקרה כפי שצוינו בכתב האישום עולה כי לאחר שהנוסע שישב ליד הנהג פתח את החלון לדרישת השוטר, הבחין השוטר בריח חריף של אלכוהול, דבר שעורר בליבו את החשד כי הנאשם שיכור ולאחר שהנהג מסר כי הוא שתה בשעות הערב, התבקש לבצע בדיקת נשיפון.
15. אדגיש כי השוטר ציין במפורש בפירוט נסיבות המקרה בכתב האישום כי הבוחן היה בצמוד אליו כל זמן הטיפול בנאשם **"לציין שבוחן התנועה אייל כהן עמד בצמוד אלי כל זמן הטיפול"** וכך גם בחקירתו בבית המשפט העיד **"...תמיד היינו ביחד"** (עמ' 4, ש' 30).
16. הבוחן ציין בדו"ח הפעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות כי בשיחה הראשונית שנערכה עם הנאשם הודה הנאשם כי שתה אלכוהול, שתי בירות מסוג קרלסברג, במתחם המסיבה וטען כי זה היה בשעות הלילה ולא זכור לו מתי.
17. עוד ובנוסף צוין בדו"ח הפעולה (ת/4) כי נתגלו מאפיינים המצביעים על חשד לשכרות: נדף מפיו ריח חזק של אלכוהול והתנהגותו הייתה רדומה **"דיבור כבד אופייני לשכרות"**.
18. כך גם העיד השוטר בעדותו בבית המשפט **"אני עשיתי מחסום ביציאה...לרכבים שיוצאים מהמסיבה"**. ובהמשך: **"מסיבת טבע שהייתה במקום... הנוסע שלייד הנהג פתח את החלון, שאלתי אם שתו, הרחתי גם ריח של אלכוהול, הנהג טען ששתה בלילה ובערב, אבל הוא ישן. ביקשתי שיעשה בדיקת נשיפון, הוא התלווה ועשה, נכשל פעמיים...."** (עמ' 3, ש' 22-25; עמ' 4, ש' 1-2).
19. איני מקבל טענת הנאשם כי ישנן סתירות בעדויות השוטרים לעניין תוצאות בדיקת הנשיפון. בכתב האישום תחת נסיבות המקרה ציין השוטר כי הוא ביצע לנאשם בדיקת נשיפון **"וזה ניכשל פעמיים"** (ת/1) כך גם ציין הבוחן בדו"ח פעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות (ת/4) **"נכשל פעמים בנשיפון אלקטרוני"**. בעדותו בפניי שב וציין השוטר כי ביקש מהנאשם **"... שיעשה בדיקת נשיפון, הוא התלווה ועשה, נכשל פעמיים...."** (עמ' 4, ש' 1-2).
- אמנם הבוחן בתשובתו לשאלה **"נכון שהוא ביצע את בדיקת הנשיפון בלי בעיה"** השיב: **"כן בהצלחה"** (עמ' 8, ש' 3-4), אולם ברור שתשובתו זו מתייחסת לעובדה שהנאשם הצליח לנשוף למכשיר הנשיפון ולא לעובדה שלא התקבלה אינדיקציה להיותו שיכור. גם בהמשך חקירתו חזר הבוחן והבהיר **"...הוא נכשל פעמיים...."** (עמ' 9, ש' 29).
- כך למעשה לא קיימת שום סתירה בעדויות השוטרים לעניין בדיקת הנשיפון אלא להפך, שתיהן תמכו אחת בשנייה ותאמו את הכתובים.
20. יתרה מזאת, הנאשם נכשל בחלק ממבחני הביצוע שנערכו לו: הוא **"התנדנד"** כאשר נדרש לבצע הליכה על קו ואף בעת מבחן הבאת האצבע אל האף **"השתמש ביד הלא נכונה"** ו**"החטיא הבאת אצבע לאף"** והתרשמותו הכללית של הבוחן הייתה כי הנאשם נראה תחת השפעת אלכוהול **"כבדה"**.
21. התרשמתי מעדותם של השוטרים כי מדובר בעדים מיומנים ומנוסים, ואני נותן אימון מלא בדבריהם כי

התעורר בליבם חשד סביר כי הנאשם שיכור ומשכך, הדרישה למתן דגימת דם הייתה כדין.

22. בנסיבות אלה, לא מצאתי פגם בעובדה שהנאשם נדרש לבצע בדיקת דם אף שלא בוצעה לו בדיקת נשיפה במכשיר הינשוף קודם לכן.

העדר תיעוד בכתב בגין הסיבה לאי עשיית שימוש במכשיר הינשוף

23. אכן בהתאם לנוהל מתן 02.232.03 הטיפול בעבירות שכרות בנהיגה מיום 15.02.06 אשר יש בו בכדי להדריך את שוטרי התנועה העוסקים בטיפול באכיפת עבירת השכרות, השוטרים נדרשים ככלל לבצע בדיקה לגלוי שכרות באמצעות בדיקת נשיפה (בינשוף). עוד עולה על פי אותו נוהל כי על השוטרים לעשות שימוש רב ככל הניתן במכשיר הינשוף, לרבות ניוד המכשיר מיחידה לחידה בהתאם לצורך, ובמקרה שאין בנמצא מכשיר ינשוף על השוטר לתעד בכתב כי ערך בירור באשר להימצאותו או באשר למיקומו של המכשיר ותקינותו. השוטר נדרש בכל מקרה לתעד בכתב את הסיבה במקרה של אי עשיית שימוש בינשוף (סעיפים ה(16) ו-ז (1)-(3) לנוהל).

24. הנוהל המשטרתי, ככל הנחה מנהלית, הוא סדרה של כללים גמישים שבאמצעותם ראש מחלקת התנועה במשטרה, מדריך את שוטרי התנועה במילוי תפקידם. אין מדובר בכללים נוקשים כמו חוק או תקנה שאסור לסטות מהם. הנחיית ראש מחלקת התנועה מהווה מבחינת השוטר שיקול ענייני (עפ"ת 37606-11-10 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.01.11)).

25. במקרה שלפנינו הבוחן העיד כי הוא בחר לדרוש מהנאשם לבצע בדיקת דם מאחר ולא היה ברשותם מכשיר ינשוף זמין (עמ' 8, ש' 5), שאם לא כן היו מציעים לו לבצע בדיקת נשיפה שהרי בדיקת דם דורשת עבודה מרובה יותר (עמ' 8, ש' 9 - 10).

26. יתרה מזאת, לא נטען בפניי כי הנאשם ביקש מהשוטרים לערוך לו בדיקה אחרת, ולא השתכנעתי מעדותו כי הוא אכן היה מסכים להיבדק בדיקת אחרת.

27. בנסיבות אלה, לא מצאתי כי העדרו של תיעוד יש בו בכדי להביא לזיכויו של הנאשם או בכדי לפגום בהליך ביצוע הבדיקה.

הסירוב למתן דגימת דם

28. שוטר הדורש מנהג דגימה כאמור חייב להסביר לו את מטרת נטילת הדגימה ואת המשמעות המשפטית של הסירוב לתת דגימה, כאמור בסעיף 64ב(2) לפקודת התעבורה אשר קובע כדלקמן:

"שוטר הדורש מנהג רכב או מממונה על הרכב לתת לו דגימת נשיפה, דגימת שתן או דגימת דם, לפי הוראות סעיף זה, יודיע לו את מטרת נטילת הדגימה, יבקש את הסכמתו, ויסביר לו את המשמעות המשפטית של סירוב לתת דגימה, כאמור בסעיף 64ד".

מעיון בהצעת החוק עולה כי מטרת הסעיף היא "למנוע התחמקות ממתן הדין על נהיגה בשכרות על ידי סירוב להיבדק" (ראה: הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 67) (בדיקת שכרות), התשס"ה - 2005, ה"ח הממשלה 154, עמ' 518).

סירב נהג לתת דגימה כאמור, יראו אותו כשיכור זאת בהתאם לסעיף 64ד(א) לפקודת התעבורה אשר קובע כדלקמן:

"סירב נוהג ברכב, או ממונה על הרכב כאמור בפסקה (1) להגדרה "ממונה על הרכב" שבסעיף 64ב, לתת דגימה לפי דרישת שוטר כאמור באותו סעיף, יראו אותו כמי שעבר עבירה לפי סעיף 62(3)"

29. מהראיות שהובאו בפני השתכנעתי כי הוסברה לנאשם מטרת נטילת הדגימה, התבקשה הסכמתו והוסברה לו כנדרש המשמעות המשפטית של סירובו לתת דגימה. כמו כן, הגעתי למסקנה כי הנאשם סירב ליתן דגימת הדם ועמד על סירובו.

30. הבוחן ציין בדו"ח הפעולה כי הוא שב ודרש מספר פעמים מהנאשם לקבל הסכמתו לעריכת בדיקת דם אולם, הנאשם המשיך וסירב בתוקף לעשות כן. הבוחן נחקר ארוכות בנקודה זו, ושב והעיד כי הוא חזר ודרש מספר פעמים מהנאשם ליתן הסכמתו לעריכת הבדיקה, אך הנאשם סירב.

31. תמיכה לכך יש לראות בדברי השוטר אשר ציין בנסיבות המקרה בכתב האישום כי הנאשם **"נדרש מס' פעמים ע"י הבוחן אייל כהן למסור דגימת דם אך זה סירב בתוקף"**. עוד ציין השוטר כי הבוחן **"הסביר לו כי מבחינת החוק כאשר יש סירוב הוא נחשב כשיכור"**. השוטר חזר על גרסה זו גם בעדותו בפניי.

32. הנאשם העיד בפה מלא כי סירב לביצוע הבדיקה. אין לקבל את טענת הנאשם לפיה הוא לא הבין את המשמעות המשפטית של סירובו ליתן דגימה כפי שיוסבר להלן.

33. הנאשם הודה בחקירתו בבית המשפט כי השוטר ציין את חובתו לבצע את הבדיקה **"חייב לקחת אותך לבדיקת דם"** (עמ' 13, ש' 1), ואני לא מקבל את גירסתו כי לא הוסברה לו המשמעות המשפטית של סירובו לעשות כן.

34. תגובתו של הנאשם כפי שנרשמה בכתב האישום יש בה בכדי לקעקע את הטענה כי לא הבין את חובתו לבצע את הבדיקה. **"שתיתי רק בערב ובלילה, וישנתי. בבקשה תוותרו לי. אני אשן עוד. שתיתי רק שתי בירות. אני לא רוצה שתיקחו לי דם"** (ת/1).

35. מהראיות שהובאו בפני השתכנעתי כי הבוחן הסביר לנאשם את המשמעות המשפטית של סירובו לתת דגימה. הבוחן ציין בדו"ח הפעולה כי הסביר לנאשם **"שסרוב למסור דגימת דם למציאת אלכוהול יחשב כאילו הוא נוהג בשכרות"**. הבוחן העיד כי הסביר לנאשם **"שהסירוב משמעותו כהודאה באשמה, ופסילה בפועל של שנתיים לפחות"** (עמ' 10, ש' 18-20) והוא אף אישר וחתם על כך שהדבר הוסבר לו (סעיף 8 ל-4/ת).

36. הנאשם הודה שחתם על כך אולם, לטענתו הוא **"לא ממש יודע לקרוא טוב, וכמו שהם רושמים אי אפשר לקרוא"** (עמ' 11, ש' 27). אני מקבל טענה זו שכן לא נטען כי הסביר לשוטרים את אי מסוגלותו לקרוא את אשר נדרש לאשר בחתימתו, יתרה מזאת, אין גם לקבל את הטענה בדבר הקושי להבין את כתב ידם של השוטרים שכן הדבר מודפס על גבי הטופס ולא נרשם בכתב ידם של השוטרים.

37. תמוהה בעיני העובדה כי על אף שהשוטרים החליטו להורות על נטילת רישיון הנהיגה שלו (2/ת) ועל זימונו לשימוע בפני קצין לצורך השבתת הרכב (3/ת) הוא סבר שאין כל השלכה לסירובו לביצוע הבדיקה.

38. השוטרים נחקרו ארוכות בבית המשפט על כך שלא תיעדו את הסיבה שבגינה סירב הנאשם לבצע את הבדיקה (עמ' 10 ש' 14-32). יחד עם זאת, בחקירתו בפניי לא מצאתי בעדות הנאשם סיבה כלשהי שתצדיק את הימנעותו מלבצע את הבדיקה. הנאשם לא הצביע על בעיה רפואית או על סיבה זו אחרת שיש בה כדי להצדיק אי מתן דגימה וזו כנראה גם הסיבה שטענה זו נזנחה על ידו בסיכומים.

39. תמוה בעיניי מדוע הנאשם בחר שלא להביא לעדות את שני הנוסעים שנסעו עימו ברכב על מנת לתמוך בגרסתו. ככל שבפי הנאשם אי אלו טענות בדבר הליך בדיקת השכרות והתנהלות השוטרים כלפיו, מתבקש הדבר כי טענותיו יקבלו תימוכין על ידי מי שנכח באירוע, וחבריו שנסעו עימו ברכב היו עדים לטענתו לכל המתרחש. נקבע בפסיקה **שהימנעות מהזמנה לעדות של עד הגנה, אשר לפי תכתיב השכל הישר עשוי היה לתרום לגילוי האמת, יוצרת הנחה, שדבריו היו פועלים לחיזוק הגרסה המפלילה, בה דוגלת התביעה** (ע"פ 437/82 אבן נ' מ"י, פ"ד לז(2) 85).

ויפים לענייננו דברי בית המשפט העליון בע"פ 677/84 **אמנון דוד נ' מדינת ישראל**, פ"ד מא(4) 33-

"כידוע, כלל הוא, שאי הבאת עדות או ראיה, אשר נאשם יכול היה להביא ולפי תכתיב השכל הישר יכול היה להיעזר בהן אילו היתה גירסתו נכונה, מקימה נגדו חזקה, אותה עדות או אותה ראיה היו "מדברות" נגדו: ... בכך חיזוק נוסף - אולי לאו דווקא סיוע פורמאלי בפני עצמו - לבניין התביעה".

(ראו גם: ע"א 548/78 **שרון ואח' נ' לוי**, פ"ד לה(1) 736, ע"א 293/90 **גרינהולץ נ' מרמלשטיין** (פורסם בנבו, 28.12.94).

40. כללו של דבר, לא מצאתי סיבה מוצדקת לסירובו של הנאשם ליתן דגימת דם, אלא להפך, מצאתי כי השוטרים חזרו והסבירו לו את מטרת הבדיקה ואת משמעות הסירוב וכי על אף זאת הוא עמד על סירובו בתוקף להיבדק.

41. ער אני לעובדה כי עבירת הנהיגה בשכרות מכח חזקת הסירוב גוררת אחריה עונשים כבדים ותוצאות מרחיקות לכת לנאשם ולמשפחתו וכי יש להשתמש בחזקה זו בקפדנות ובזהירות המתבקשת, אולם בענייננו מצאתי כי לשימוש בחזקה זו היה בסיס איתן שכן השוטרים הקפידו הקפדה יתירה לשמור על זכויותיו של הנאשם, הן בעת מתן ההסבר לגבי מטרת הבדיקה והן בעת ההסבר שניתן לו לגבי המשמעות המשפטית של הסירוב.

זכות ההיוועצות בעורך דין לחשוד בנהיגה בשכרות

42. הסניגור מלין על כך שטרם השיחה הראשונית עם הנאשם לא הודע לו זכותו להיוועץ עם עורך דין. לטענתו, הפרת זכות זו יש בה כדי לפגום בהליך כולו ולהביא לזיכויו הנאשם.

43. אקדים ואומר כי אני דוחה טענה זו ככל שנועדה לפסול את הליך בדיקת השכרות ותוצאותיה. הסיבה לכך היא, שגם אם אקבל טענת הנאשם שלא הוסברה לו זכותו להיוועץ בעורך דין, עדיין לא ניתן לומר כי הופרו זכויותיו במיוחד כאשר זכויותיו נשמרו על ידי ההסבר שניתן לו על ידי הבוחן לגבי המשמעות המשפטית של הסירוב.

44. בשונה מעצור בעבירה פלילית, אשר זכותו להיוועץ בעורך דין בטרם מסירת גרסתו קבועה בסעיף 34

לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים) תשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק המעצרים**") והפרתה עלולה להביא לפסילת הראיות שהושגו בעקבותיה (ע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי**, פ"ד סא(1) 461, 557) (להלן: "**פרשת יששכרוב**"), הרי שלמעוב בשל חשד לנהיגה בשכרות לצורך ביצוע הבדיקה, אין זכות קנויה בחוק. אומנם קיימת זכות היועצות למעוב לבדיקת שכרות, אולם זכות זו היא אינה מוחלטת והיא מחוייבת המציאות ונקבע בפסיקה כי היא שונה במהות מזכותו של עצור.

45. בבדיקת ינשוף קיים צורך דחוף לבצע את הבדיקה סמוך למועד עצירת הרכב, תוך שמירה והקפדה על הזמנים, וזאת על מנת שהבדיקה תשקף את רמת האלכוהול בגופו של החשוד סמוך למועד הנהיגה. כל עיכוב אחר עלול לפגוע ברמת הדיוק ואף להביא לתוצאות שאינם משקפות את רמת השכרות בעת הנהיגה (ראו ת"ת (י-ם) 9817/07 **מדינת ישראל נ' סנפירי** (פורסם בנבו, 29.10.07)).

נקבע בפסיקה כי מתן האפשרות למתבקש לנשוף לעכב את בדיקת הינשוף עד שיועץ בעורך דין, מאיינת בפועל מתוכן, אולי כליל, את מטרת הבדיקה. היועצות בעורך דין טעונה ככלל הגעתו למקום עצירת הרכב, ומטבע הדברים הדבר עשוי להימשך זמן לא מועט. הדבר מצוי בניגוד למהירות הנדרשת לשם בדיקה אפקטיבית של רמת האלכוהול בדם (ראה: ברע"פ 2538/11 **אבי בר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.05.11) (להלן: "**פרשת אבי בר**"),

נושא זכות ההיועצות של חשוד בעבירת נהיגה בשכרות הגיע לפתחו של בית משפט העליון בפרשת אבי בר הנ"ל, שם נקבע שלא קיימת מניעה לאפשר לנהג להיוועץ טלפונית בדקות שבהם מכינים את המכשיר לבדיקה וממתינים לביצועה אולם נקבע כי בשל אותה "מעין פגיעה" בזכות ההיועצות, מחוייבים השוטרים ליתן הסבר לחשוד את מטרת הבדיקה ואת המשמעות הנובעת מסירוב לבצע את הבדיקה. כך נקבע בפרשת אבי בר:

"כשלעצמי אני רואה מניעה לאפשר היועצות טלפונית בגדרי דקות אחדות, בשעה שמכינים את המכשיר לבדיקה, למתבקש לנשוף עם עורך דין... אמנם, יש באי מתן הזכות לעכב את הבדיקה לפי רצון המתבקש לנשוף עד להיועצות עם עורך דין כדי לפגוע במידת מה בזכות ההיועצות, אולם החובה המוטלת על השוטר להסביר את מטרת הבדיקה ואת משמעות הסירוב לעשות כן, יש בה כדי להקטין משמעותית פגיעה זו."

ראו גם: רע"פ 6084/11 **פרוקופץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.09.11).

46. בענייננו, לא מצאתי כי נפגעו זכויותיו של הנאשם, שכן ככל שרצה להיוועץ יכול היה לעשות כן ולא נטען כלל שהנאשם דרש זאת ובקשתו סורבה.

זאת ועוד, ההסבר שקיבל מהבוחן היה בו בכדי ליתן מענה לזכויותיו, כאשר מחד הוסברה לו מהות הבדיקה וכן את המשמעות של הסירוב. השוטר תיעד את הדברים בכתובים ואף חזר על כך במהלך חקירתו בפני ועל כך לא היתה כל מחלוקת.

זמן העיכוב

47. שאלת העיכוב בהקשר לבדיקת שכרות מעוגנת בסעיף 64(ב) (לפקודת התעבורה אשר קובע כי לצורך נטילת דגימת דם מוסמך שוטר לעכב את האדם שממנו נדרשה הדגימה לפרק זמן כאמור בסעיף

73(ב) לחוק המעצרים.

48. סעיף 73(ב) לחוק המעצרים קובע כי זמן העיכוב לא יעלה על 3 שעות, ולפיכך, על מנת להבטיח זאת על השוטר לערוך דו"ח עיכוב בהתאם לסעיף 74 לחוק המעצרים שבו יפרט שמו של המעוכב, סיבת העיכוב ומשך העיכוב.
49. נשאלת השאלה מהו פרק הזמן שבו הנאשם עוכב מרגע שנעצר על ידי השוטר ועד לסיום הטיפול. לשאלת חוקיות העיכוב קיימת השלכה מבחינה משפטית לעניין פסלותן של ראיות שהתקבלו כתוצאה מעיכוב שהיה שלא כדין (ראה פרשת יששכרוב שלעיל).
50. נקבע בספרו של המלומד י' קדמי "**על סדר הדין בפליימס**" (מהדורה מעודכנת, תשס"ח - 2008, חלק ראשון, עמוד 26) כי "העיכוב לפרק זמן העולה על הקבוע בסעיף 73, הופך את המשך העיכוב ל"בלתי חוקי" ומקנה לנעכב "זכות התנגדות", לרבות הזכות לעזוב את המקום שבו הוא מעוכב (כאשר המעכב אינו רשאי למנוע זאת ממנו)".
51. השוטר ציין בכתב האישום כי בשעה **17:10** עצר את רכבו של הנאשם וכך גם חזר והעיד בעדותו בבית המשפט (עמ' 4, ש' 14). בהתאם לדו"ח הפעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות (ת/4) עולה כי בשעה **17:18** הודע לנאשם על היותו מעוכב לצורך ביצוע בדיקת שכרות. הבוחן נחקר ארוכות בשאלה הכיצד יתכן שהשיחה הראשונית עם הנאשם וביצוע בדיקת הנשיפון ארכו רק 8 דקות, והבוחן הסביר מדוע מדובר בזמן סביר "**שעת עצירת הרכב זה 17:00 ב- 8 דקות אלו למעשה עצרתי אותו, הוא נעצר על ידי השוטר אופיר הוסברו לו שהוא הולך להיבדק, הוצע לו בדיקת נשיפון ערכתי לו בדיקת נשיפון ואז התחלתי למלא את הדוח אחרי 8 דקות התחלתי למלא את הדוח. 8 דקות היה השלב הראשון דיבורים ואז התחיל רישום הדוח וזה בהחלט סביר**" (עמ' 9, ש' 7 - 10).
52. הבוחן הסביר שמרגע שהחל למלא את דו"ח הפעולה בשעה 17:18, החל בביצוע בדיקת המאפיינים, "מבחן ביצוע", שנמשכה "**דקות ספורות**" (עמ' 10, ש' 4) בסיימה נדרש הנאשם לבצע בדיקת דם. הבוחן העיד ש"**מספר דקות אחרי ההליך הזה**" (עמ' 11, ש' 1) הנאשם שוחרר מהמקום וזאת לאחר שהוסברה לו מטרת הדרישה לדגימת דם והמשמעות של סירובו לבצעה.
53. על כן, לא מצאתי ממש בטענות הנאשם בנקודה זו. אירוע טיפול בעבירת נהיגה בשכרות מכח סירוב אינו מחייב להיות אירוע ארוך ודי בעובדה שהנאשם עוכב זמן סביר על מנת לערוך עימו שיחה ראשונית, לבצע לו בדיקת נשיפון ולאחר מכן בדיקת מאפיינים אף לדרוש ממנו בדיקת דם, כדי להצדיק את העיכוב. עיכוב בנסיבות העניין, אינו אמור להיות ארוך מ-20 דק' וכלשון הבוחן "אירוע של סירוב יכול לקחת גם כן דקות מועטות וגם 8 דקות כן" (עמ' 7, ש' 15) ודי בסירובו של הנאשם לבצע את הבדיקה, לאחר ההסבר שניתן לו ועמידתו על סירובו, כדי לראות באירוע זה כאירוע שהסתיים.
54. לפיכך משלא מצאתי כי הנאשם עוכב מעבר ל 3 שעות ומעבר לכך גם לא מצאתי פגם בכך שלא מולא דוח עיכוב בעניינו, שכן לא קמה חובה למלא דוח עיכוב משלא חלף פרק הזמן המחייב זאת, הרי אינני מוצא לפסול את המסקנות אליהם הגיעו השוטרים בעקבות עיכובו של הנאשם וכי ניתן לסמוך על מסקנות אלה כדי לבסס את הרשעתו של הנאשם בעבירת הנהיגה בשכרות מכח סירוב.

לסיכום

לאור כל האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"ג סיוון תשע"ה, 31 מאי 2015, במעמד הצדדים